

บทบรรณาธิการ

สวัสดีสมาชิกและผู้สนใจทุกท่าน วารสารนิเทศศาสตร์เป็นวารสารวิชาการสาขานิเทศศาสตร์และสังคมศาสตร์ของคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดทำเป็นวารสารราย 4 เดือน (ปีละ 3 ฉบับ) เพื่อเผยแพร่บทความวิชาการ บทความวิจัย บทความปริทรรศน์ และบทวิจารณ์หนังสือในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับนิเทศศาสตร์ และเพื่อเป็นสื่อกลางแลกเปลี่ยนข่าวสาร สารระสำคัญ และประสบการณ์แก่นักวิจัย นักวิชาการ นิสิต นักศึกษา และบุคคลทั่วไปที่สนใจ ปัจจุบันวารสารอยู่ในศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่มที่ 1 (1 มกราคม 2568–31 ธันวาคม 2572) โดยบทความที่ตีพิมพ์และเผยแพร่ทุกบทความต้องผ่านการพิจารณาจากผู้ประเมินบทความ (Peer Review) ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 ท่านต่อ 1 บทความ โดยทั้งผู้ประเมินและผู้แต่งจะไม่ทราบชื่อซึ่งกันและกัน (Double-blind Peer Review)

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการเฉลิมฉลอง “60 ปีแห่งการสถาปนาคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาฯ ก้าวสู่นาคตแห่งการสื่อสารเพื่อสังคมที่ดีกว่า” ตั้งแต่ ฉบับที่ 1 ของปีที่ 44 หรือ ฉบับก่อนหน้านี้นี้ ทางวารสารได้ปรับปรุงแบบปกให้มีความร่วมสมัยและสะท้อนอัตลักษณ์ของคณะนิเทศศาสตร์ผ่านภาพกราฟิกของกันหอย “สังข์แตร” ซึ่งเป็นเครื่องหมายแห่งการป่าวประกาศ โดยอาจารย์บำรุงสุข สีหอำไพ ผู้ก่อตั้งคณะนิเทศศาสตร์ได้เลือกใช้สังข์แตรเป็นสัญลักษณ์ของคณะมาจวบจนปัจจุบัน พร้อมกันนี้ วารสารยังได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการเผยแพร่เป็นออนไลน์เพียงช่องทางเดียวเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและพฤติกรรมของผู้อ่านในปัจจุบัน รวมทั้งเพื่อลดการใช้กระดาษตามเจตนารมณ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในการมุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ทั้งนี้ยังคงรักษาคุณภาพกระบวนการบรรณาธิการโดยไม่มีค่าใช้จ่ายดังเช่นเดิม

วารสารนิเทศศาสตร์ได้รับการสนับสนุนและการตอบรับเป็นอย่างดี มีผู้สนใจนำบทความที่มีคุณภาพในหลากหลายประเด็นมาตีพิมพ์เผยแพร่อย่างต่อเนื่องเช่นเคย วารสารนิเทศศาสตร์ฉบับนี้รวบรวมบทความที่สะท้อนความหลากหลายของศาสตร์การสื่อสารในหลากหลายมิติ ทั้งในแง่ของภาพตัวแทนทางสังคม การแสดงและศิลปะ การพัฒนาองค์ความรู้ในสาขาวิชา ตลอดจนพลวัตของอุตสาหกรรมสื่อและธุรกิจสร้างสรรค์ยุคใหม่ ในด้านการวิเคราะห์ภาพตัวแทนและอำนาจทางวัฒนธรรม ทั้งบทความ “จากรักโรแมนติกสู่การเอาตัวรอด: ภาพตัวแทนผู้หญิงในภาพยนตร์ของ GDH” และบทความ “ทำไมน้องไม่แต่งงาน จะอยู่อีกนานเท่าไร: การปกครองผ่านเวลา ความหวังไขเชิงอำนาจ และการผลิต “ชายในอุดมคติ” ในสถาบันวิชาการไทย” จะพาเราไปสำรวจภาพตัวแทนและการสร้างอัตลักษณ์ของชายและหญิงไทยในตัวตนและบริบทที่แตกต่างกัน

ในมิติของศิลปะและการแสดง บทความ “ภาพถ่ายของ ‘รงค์ วงษ์สวรรค์ กับแนวคิดของชูชาน ชอนแทก” นำเสนอบทสนทนาข้ามยุคสมัยระหว่างนักเขียนไทยผู้เป็นตำนานกับนักทฤษฎีภาพถ่ายระดับโลก ส่วนบทความ “การวิเคราะห์การฝึกฝนการแสดงของ 6 นักการละครแนวสัจนิยมตะวันตกด้วยหลักขั้น 5” เป็นความพยายามที่น่าสนใจในการนำกรอบคิดทางพุทธศาสนาอธิบายกระบวนการฝึกฝนนักแสดงตะวันตก อันเป็นตัวอย่างที่ดีของการสร้างองค์ความรู้แบบข้ามวัฒนธรรม ในเชิงการพัฒนาศาสตร์และวิชาชีพ บทความ “สถานการณ์ปัญหาและการพัฒนาระบบความรู้ นิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์ และการสื่อสารมวลชนในประเทศไทย” ทำหน้าที่ทบทวนภาพรวมและทิศทางของศาสตร์นี้ในบริบทไทยอย่างรอบด้าน

และปิดท้ายด้วยบทความที่ตอบโจทย์การเปลี่ยนแปลงของภูมิทัศน์สื่อร่วมสมัย ทั้ง “การสร้างโมเดลธุรกิจสำหรับคอนเทนต์ครีเอเตอร์” ที่ฉายภาพความท้าทายของผู้ผลิตเนื้อหาในยุคแพลตฟอร์ม และ “การศึกษาเอกลักษณ์ตัวละครผู้ประกอบการธุรกิจสตาร์ทอัพ: ภาพสะท้อน “คมสันต์ แซ่ลี” ผู้ก่อตั้ง Flash Express ใน “สันติ” ซีรีส์สงครามสังควัน” ซึ่งชี้ให้เห็นว่าเรื่องเล่าเกี่ยวกับผู้ประกอบการในสื่อบันเทิงสามารถสะท้อนอัตลักษณ์ของผู้ประกอบการธุรกิจสตาร์ทอัพได้อย่างมีนัยสำคัญ

กองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความทั้งเจ็ดชิ้นจะเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการนิเทศศาสตร์ และจุดประกายให้เกิดการถกเถียงแลกเปลี่ยนความรู้ในวงกว้างต่อไป

ในนามของกองบรรณาธิการ ขอขอบคุณผู้เสนอผลงานทั้งบทความวิจัยและบทความวิชาการทุกท่าน รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมประเมินและกลั่นกรองบทความ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ ส่งผลให้วารสารฉบับนี้มีคุณภาพและความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น สุดท้ายนี้ ขอเชิญชวนผู้สนใจทุกท่านร่วมส่งผลงานเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร โดยสามารถศึกษาคำแนะนำในการเตรียมต้นฉบับได้ที่เว็บไซต์ของวารสาร และขอเชิญติดตามบทความที่น่าสนใจในฉบับถัดไป

เจษฎา ศาลาทอง

บรรณาธิการ